

munalbestyrelserne og Forstanderskaberne besørge den hele Biveitjeneste i Amtet. Men, saaledes som det nu staaer her i Loven, seer jeg ikke Andet end, at denne Ordning maa bortfalde, hvad jeg ikke kan ansee for heldigt for Veivæsenet; thi netop ved denne Ordning er Veivæsenet kommet paa en god Fod i Roeskilde Amt, medens det for nogle Aar tilbage var i en meget daarlig Forfatning. — Jeg kan ikke Andet end bilige den Bestemmelse i § 7 i Slutningen, at, forsaavidt Arbeidets Udbyrdelse stæer ved Licitation eller ved Leiede, skal Udgiften repareres paa Beboerne paa samme Maade og efter de samme Regler som Fattigskatten. Af Motiverne seer man, at Grunden dertil er, at man ved at ligne Udgiften paa denne Maade vil søge at ramme de Ciere, der ikke have Hartkorn eller i alt Fald ikke noget Hartkorn, der staaer i Forhold til det Slid, der ved deres Bedrift foranlediges paa Veiene. Der er saaledes nævnt, at man paa denne Maade vil søge at ramme Ciere af større Fabriker, Teglværker og deslige. Det træffer imidlertid ikke sjældent, at Ciere af deslige større Fabriker og Teglværker ikke boe i det Sogn, hvori Anlægget ligger, og man vil altsaa ved at følge denne Regel dog ikke kunne ramme dem. Det var derfor ønskeligt, om der kunde findes en anden Veie at ramme dem paa; thi det er ganske vist, som i Motiverne udtalt, at det er netop slige Anlæg, der paa mange Steder ødelægge Veiene. — Jeg er aldeles enig i, hvad den ærede sidste og næstsidste Taler have ytret om Bestemmelsen i § 11, hvorefter Ministeriet skal kunne forandre enhver af de underordnede Myndigheder tagen Beslutning angaaende Veivæsenet og det derved ansatte Personale. Det forekommer mig, at det er en for stor Myndighed, som Ministeriet derved faaer. Det forekommer mig, at der kan være Anledning til f. Ex. at overlade Sogneforstanderskaberne paa Landet og Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne under Amtsraadets og Amtmandens Tilsyn at bestyre alle Amts- og Biveie, saaledes at der kun, naar der klagedes

over, at de ikke holdtes i tilbørlig Stand, kunde være Tale om at gjøre Indstilling til Ministeriet. — Forsaavidt der af den ærede 1ste Landsthingsmand for 2den Kreds (Christensen) er fremhævet det Ønskelige i, at Veindgifterne ogsaa kunde fordeles paa en anden Skattebasis end Hartkornet, saa maa jeg i det Hele erklære mig enig i, at det er en temmelig stor Byrde, der udelukkende lægges paa Hartkornet, medens det dog ikke er Hartkornsbrugerne, der udelukkende benytte Veiene, og at der derfor vel kunde være Anledning til i saa Henseende at give en anden Regel; men jeg maa paa den anden Side være enig i, hvad den ærede foregaaende Taler yttrede om, at det er neppe Stedet her til at træffe en saadan Forandring. Jeg troer, at det maatte gjøres til Gjenstand for en særlig Lov, naar en saadan Bestemmelse skulle tages, og det vilde da heller ikke alene være Udgifterne til Veivæsenet, men ogsaa mange andre Udgifter, f. Ex. til Retspleien overhovedet, forsaavidt Udgifterne dertil paahvile Amtsrepartitionssonden, der maatte indbrages under en saadan Lov.

Jeg har, som sagt, saaledes ikke nogen Frygt for, at Bestyrelsen af Hovedlande-veiene gaaer over til Amtsraadene; men skulde jeg nære nogen Frygt for at see denne Lov træde i Kraft, saa er det, fordi der i det andet Udkast, der skal til Behandling, naar denne Sag er endt, er foretaget saadanne Forandringer eller Afvigelser fra Commissionens Indstillinger, hvorved jeg frygter for, at det Amt, hvis Interesser jeg særlig har at varetage, bliver overbebyrdet. Jeg skal her, da Spørgsmaalet herom mulig bedre kan behandles ved den næste Lov, kun tilføie, at Udgifterne ved Amtets Veivæsen, naar jeg tager Hovedlande-veiene og Biveiene med, i det Hele ville blive 72,000 Rd. om Aaret, medens Amtet kun har 9000 Tønder Hartkorn, hvorefter altsaa Hartkornet vil komme til at bære 8 Rd. pr. Tønde. Dette er rigtignok under Forudsætning af, at Bompengene ikke vedblive; fra- drages Bompengene, som, naar jeg regner dem